

УКРАЇНА

(19) UA (11) 38071 (13) A

(51) 6 C02F1/40, 7/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) УСТАНОВКА ДЛЯ ОБРОБКИ ПРИРОДНИХ ВОД

(21) 2000052978

(22) 24.05.2000

(24) 15.05.2001

(33) UA

(46) 15.05.2001, Бюл. № 4, 2001 р.

(72) Хоружий Петро Данилович, Мацелюк Євген Михайлович, Ромащенко Дмитро Михайлович

(73) Інститут гідротехніки і меліорації Української академії аграрних наук

(57) Установа для обробки природних вод, що містить корпус з надфільтровим простором, утримуючу-розподільчу систему, різномірним плаваючим фільтрувальним завантаженням, аератором,

середнім і нижнім дренажем, трубопроводами для подачі вихідної і відведення очищеної води, який відрізняється тим, що установка додатково обладнана корпусом з плаваючим дрібнозернистим фільтрувальним завантаженням, верхньою утримуючою системою, нижньою дренажною системою, підфільтровим простором, жолобом для збирання води, карманом для прийому води, трубопроводом для відведення чистої води, а також ємністю з розчином гіпохлориту натрію, насосом-дозатором і трубопроводами для підведення гіпохлориту натрію в попередньо оброблену та чисту воду.

Винахід відноситься до області водопостачання, зокрема, до обробки води, її очищення і знезараження видаленням крупних та тонкодисперсних мінеральних і органічних речовин, а також дезінфекції води. Він може бути використаний в системах промислового, комунального та сільськогосподарського водопостачання.

Відомі пристрої для обробки природних вод фільтруванням через важке фільтрувальне завантаження та знезараженням рідким хлором (див. Ніколадзе Г.І. Технологія очищення природних вод: Підр. для вузів. - М.: Вища школа, 1987. - 4790).

Недоліками цих пристроїв є значні витрати реагентів, великі капітальні та експлуатаційні витрати для процесів відстоювання та фільтрування, небезпечний для здоров'я процес знезараження води.

Найбільш близьким аналогом за технічною суттю і ефектом, що досягається, є фільтр для попередньої обробки природних вод, який складається з корпусу, в якому знаходиться плаваюче різномірне завантаження, розміщене під утримуючу-розподільчою системою із колосникової решітки та гравійно-щебеневого фільтру, в корпус вмонтовані аератор, закріплений до підвідного трубопроводу, а також середня збірно-дренажна система, розміщена в шарі дрібнозернистого завантаження, і нижня дренажна система (див. патент на винахід. Фільтр для попередньої обробки природних вод. МПК 5 B10D23/29. Рішення про видачу патенту від 22.02.1999 р. за заявкою № 98062917).

Недоліками цієї установки є низький ефект очищення води від тонкодисперсних зависей та колоїдів, а також відсутність процесу знезараження води.

Задача даного винаходу - підвищення надійності очищення природної води.

Ця задача вирішується тим, що фільтр, який містить корпус з надфільтровим простором, аератором на підвідному трубопроводі, різномірним плаваючим фільтрувальним завантаженням, утримуючу-розподільчою системою із колосникової решітки і гравійно-щебеневого завантаження, трубопроводами для подачі вихідної і відведення очищеної води, відповідно до винаходу, додатково обладнаний корпусом з плаваючим дрібнозернистим фільтрувальним завантаженням, верхньою утримуючою системою, нижньою дренажною системою, підфільтровим простором, жолобом для збирання чистої води, карманом для прийому чистої води, трубопроводом для відведення чистої води, а також ємністю з розчином гіпохлориту натрію, насосом-дозатором і трубопроводами для підведення гіпохлориту натрію в оброблювану воду.

Підвищення ступеню очищення природної води досягається за рахунок окислення і коагуляції гіпохлоритом натрію тонкодисперсних зависей і колоїдів, а покращання якості питної води забезпечується дезінфекцією води гіпохлоритом натрію.

На фігурі відображений загальний вигляд установки.

(19) UA (11) 38071 (13) A

Установка складається з фільтру першого ступеню очищення, який включає корпус 1, обладнаний аератором 2 на трубопроводі 3 подачі вихідної води, різнозернистим плаваючим фільтрувальним завантаженням 4, яке утримується від спливання колосниковою решіткою 5, завантаженою зворотнім гравійно-щебеним фільтром 6, середнім дренажем 7 з трубопроводом 8 відведення попередньо очищеної води, нижнім дренажем 9 з трубопроводом 10 скиду промивної води, переливною трубою 11, фільтру другого ступеню очищення, який включає корпус 12, обладнаний дрібнозернистим плаваючим завантаженням 13, колосниковою решіткою 14 з гравійно-щебеним завантаженням 15, нижнім дренажем 16, жолобом 17 для збирання чистої води, карманом 18 для прийому чистої води, трубопроводом 19 для відведення чистої води, ємності 20 з розчином гіпохлориту натрію, насоса-дозатора 21, трубопроводів 22, 23 для підведення гіпохлориту натрію в оброблювану і чисту воду відповідно, засувки 24-28 для регулювання подачі і відведення води, вентилів 29, 30 для регулювання подачі розчину гіпохлориту натрію, трубопроводу 31 скиду промивної води фільтру другого ступеню.

Установка працює таким чином.

Вихідна вода із джерела водопостачання по трубопроводу 3 надходить до аератора 2, де вона насичується киснем повітря, далі через утримуюче-розподільчу систему 5, рухаючись згори вниз, поступає в фільтрувальне завантаження 4, в якому затримуються планктон, водорості і крупні за вислі частки в результаті адгезії на поверхні гранул плаваючого завантаження, а також біохімічного окислення органічних речовин. Попередньо очищена вода по трубопроводу 8 при відкритій засувці 25 поступає в підфільтровий простір фільтру другого ступеню очищення. Одночасно із ємності 20 насосом-дозатором 21 по трубопроводу 22 при відкритому вентилі 29 в трубопровід 8 подають розчин гіпохлориту натрію, який, змішую-

чись з попередньо очищеною водою, окислює тонкодисперсні суміші і колоїди, здійснює їх деструкцію, призводить до коагуляції цих зависей.

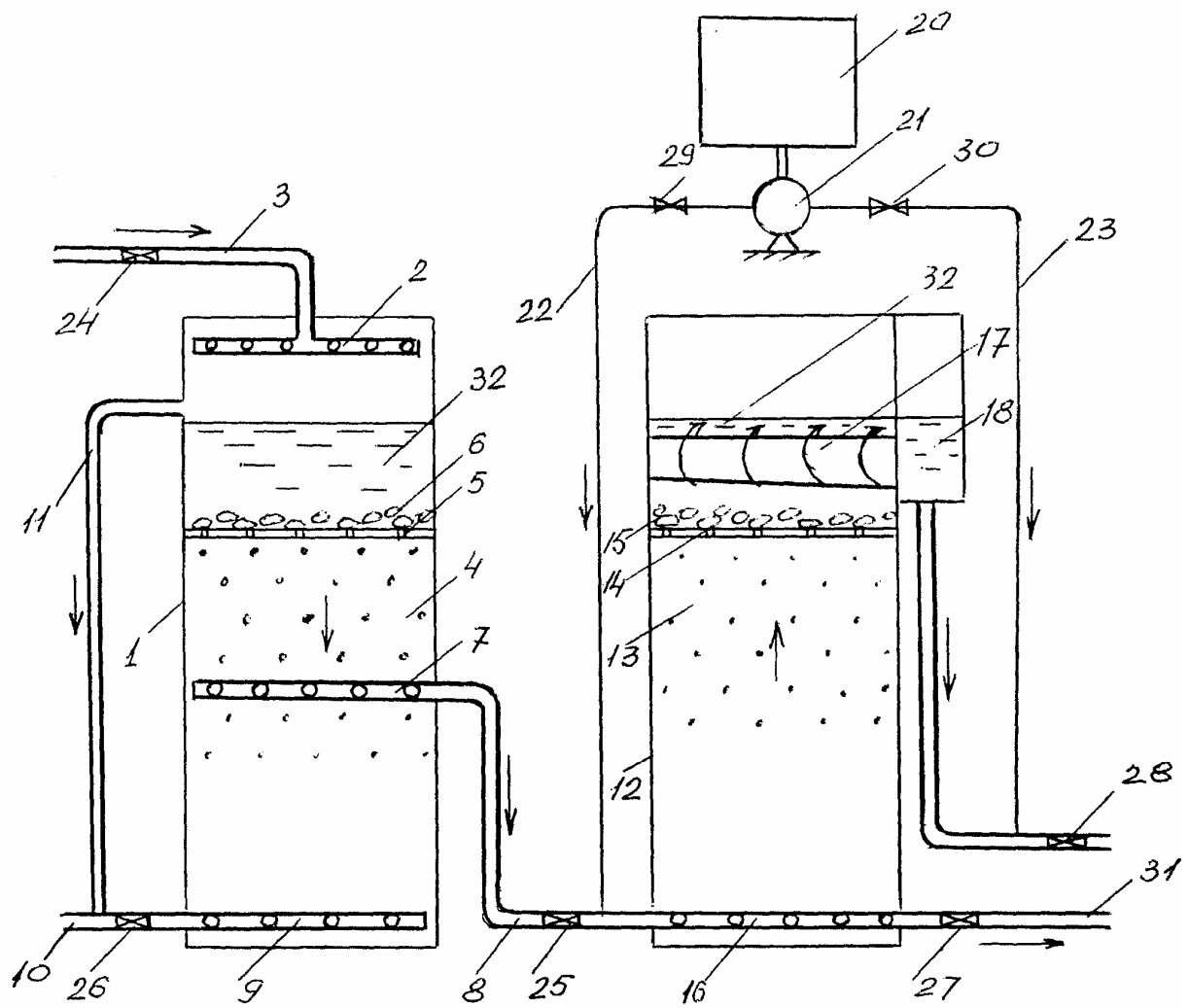
Рухаючись знизу вгору через фільтрувальне дрібнозернисте завантаження 13, вода проходить тонке очищення, збирається жолобами 17, надходить в карман 18 і відводиться по трубопроводу 19 при відкритій засувці 28. Із ємності 20 при відкритому вентилі 30 по трубопроводу 23 розчин гіпохлориту натрію поступає в трубопровід 19, де його змішують з чистою водою. В результаті взаємодії іонів HClO° або ClO° з бактеріальними та вірусними забрудненнями здійснюють дезинфекцію питної води.

При досягненні повної брудоемності завантаження фільтри промивають. Для цього закривають засувки 25 і 28 на трубопроводах 8, 19 відведення очищеної води, закривають вентиля 29 і 30 і відкривають засувки 26 і 27 на трубопроводах 19, 31 скиду промивної води. Промивна вода з надфільтрового простору 32, розширюючи фільтрувальне завантаження 4, 13, виносить забруднення через нижній дренаж 9 і по трубах 10, 19 в каналізацію.

Після закінчення промивання закривають засувки 26, 27 на трубопроводах 10, 31, відкривають засувки 25, 28 на трубопроводах 8, 19, вентиля 29, 30 на трубопроводах 22, 23 і фільтроцикл повторюють.

Запропонована установка для очищення природних вод має такі переваги перед відомими способами:

- більш глибокий ступінь очищення природних вод, вища якість питної води;
- менша вартість водоочисної станції за рахунок суміщення процесів фільтрування, коагуляції та знезараження в одній установці;
- менші експлуатаційні витрати завдяки використанню тільки одного реагенту - гіпохлориту натрію;
- підвищена надійність водопідготовки;
- безпечний процес очищення і знезараження води.

Фіг.

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
 Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
 (044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60x84 1/8.
 Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
 (044) 268-25-22